

Naqqiut

Naqqiutip akissuteqaat 2019/65 2. april 2019-imeersoq taarserpaa

Provstudvalgip atorunnaarsinneqarsimanerata nalilersueqqittoqarnissaanik UKA2019-imut piunasaqaat. Nalilersuinerup imarissavaa provstudvalgip atorunnaarsinneqarnerani sunniutit suut uuttuuttigineqarsimanersut neriutillu suut eqquussimannginersut. Nalilersuinerup naggataarutaasumik imarissavaa provstudvalgip atulerseqqinneqarnissaanut suut innersuussutaassanersut Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napâtôk, Partii Naleraq)

Ilagiit naalagaaffiup tapersersugaasa avataatigut upperisaqaqatigiit allat pillugit inatsisissaq pillugu danskit Naalagaaffiup oqartussaataannut Naalakkersuisut saaffigineqqullugit peqquneqarnissaat siunertaralugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut aalajangernissamut siunnersuutitut marluusunut ataatsimoortillugit eqqartorneqartussanut qujapput. Naalakkersuisunit siunnersuutit pillugit ataasiakkaarlugit oqaaseqarfigissavagut.

Immikkoortoq 65 Provstudvalgip atorunnaarsinneqarsimanerata nalilersueqqittoqarnissaanik UKA2019-imut Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu siunnersuummi saqqumivoq nalilersuinerup imarissavaa provstudvalgip atorunnaarsinneqarnerani sunniutit suut uuttuutsigineqarsimanersut neriutillu suut eqquussimannginersut. Nalilersuinerup naggataarutaasumik imarissavaa provstudvalgip atulerseqqinneqarnissaanut suut innersuussutaassanersut.

2010-mi Inatsisartut isumaqatigiittut akuersissutigaat Ilageeqarnek pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 19. maj 2010-meersoq, aammalu ilagiit siunissami aqunneqalernissaat aaqqissuussaannissaallu pillugit nassuiaat (UKA2007/53). Tassani naliliisoqarpoq provsteqarfinni ataatsimiititaliat atorunnaarsinnissaat allaffissornikkut aammalu aningaasaqarikkut susassaqtartunut tamanut sipaarutaassasoq. Tamatumunngalu atatillugu taamani siunnersuut ilagiinni sulisunut aamma soqutigisaqtartunut tusarniaassutigineqarpoq,

ataatsimullu isigaluni isumaqatigiissutigineqarluni provsteqarfinni ataatsimiititaliat atorunnaarsinneqassasut.

Tunngavilersuutaasullu ilaatigut isiginiarsimavaat palasip aamma provstip ulluinnarni allaffissorneq isumagisarereeraat, aammalu aningaasartuutissanut missingersuusiaasut ilagiit sinniissaasa suliarisartagaat palasi qanimut suleqatigalugu qaqutiguinnaq provstit ataatsimiititaliaanni allannguuteqartinneqartartut. Taamaattumillu pissutsit ersersippaat palasit qanimut najukkami ilagiit sinniisaat suleqatigalugit qitiusutut ingerlatsisuusartut. Tamatumalu kingunerisaanik amerlanerussuteqartut provsteqarfinni ataatsimiititaliat pisariaqanngitsutut aningaasartuutaasutullu isigivaat.

Ullumikkut ukiumoortumik aningaasartuutissanut missingersuusiaasartut provstimit suliarineqartarput ilagiit sinniissaasa inassuteqaataannik tunngaveqartunik, oqaluffiillu illutaannik nakkutilliineq il.il. palasimit oqaluffimmi atuagarsuarnik isumaginnittuusumit isumagineqartarluni, najukkami ilagiit sinniisaat qanimut suleqatigalugit. Taamatut aaqqissuussinikkut ilagiit sinniissaasa oqartussaaqataanerattatiinnarneqarpoq, ilutigisaanillu provsteqarfinni isiginiagassanik isiginiiaasoqartarluni.

Ilagiit pillugit Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuummut tunngavilersuutaasuni tamatuma saniatigut ersippoq provsteqarfinni ataatsimiititaliat atorunnaarsinneqarnerisa kingorna ataatsimut isigaluni ukiut ingerlaneranni Kalaallit Nunaanni ilagiinnut aningaasaliissutaasartut qaffariaateqarsimasut. Tamatumunngalu atatillugu Naalakkersuisut ilisimatitsissutigissavaat atorunnaarsitsinerup kingunerisaanik Kalaallit Nunaanni ilagiinnut annertusisanik aningaasaliisoqarsimangimmat.

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut immikkoortoq 171 pillugu, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik danskit naalagaaffeqatigiinnermi oqartussaasuinut saaffiginnissasut, anguniarlugu Upperisarsioqatigiit ilagiit avataanniittut pillugit inatsisip atortuulersinneqarnissaa, siunnersuuteqartup ilisimatitsissutigaa siunnersuut saqqummiunneqartoq Kalaallit Nunaanni innuttaasut kalaallini ilagiinni ilaanngitsut inuiaqatigiinni ilaanerminnut ersarinnerusunik tunngavissaqalersinnaaqullugit, aammalu taakkua pisussaaffii pisinnaatitaaffiilu aqputissiuukkumallugit. Tamatumunngalu atatillugu oqaatigineqarpoq ullumikkut pissusiusutut innuttaaqatitta ilaat allatut upperisaqartut iivangkilistitut lutherikkunnut Kalaallit Nunaanni ilagiinnut ilaanngitsut, inatsisitigut illersugaanngitsut immikkut akuersissuteqartarnikkut katittarnermut, ilisaasarnermut imaluunniit allatigut upperisarsiortutut katersuuttarnermut atatillugu.

Naalakkersuisut ilisinernut atatillugu ilisimatitsissutigissavaat inunngortunik toqusunillu nalunaaruteqartarneq, ilisinerit iliveqarfiillu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 6. juni 2016-imeersoq periarfissaqartitsimmat iliveqarfinnik pilersitsisinnaanernut Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut ilaanngitsunut. Danskit inatsisaanni § 6, imm. 1 naapertorlugu upperisarsiortut ilagiit avataanniittut danskit kirkeministeriannut qinnuteqarnermikkut akuerineqarsinnaapput pilersitsinissamik namminerlu iliveqarfimmik ingerlatsinissamut.

Katititsisinnanermut pisinnaatitaaneq eqqarsaatigalugu pissutsit imaapput, upperisarsioqatigiit akuerisaasut qinnuteqarsinnaasut katititsisinnanermut piginnaatitaanermik danskit Kirkeministeriaqarfiannut. Tamannalu aamma atuuppoq upperisarsioqatigiinnut inatsit naapertorlugu ilagiit avataanniittunut. Katititsisinnanermut pisinnaatitsineq tunniunneqarsinnaavoq katititsinermut ataatsimut atatillugu, imaluunniit katititsisartutut pisinnaatitsissutitut. Tamatumunngalu atatillugu ilisimatitsissutigineqassaaq nunatsinni ataasiakkaanik qinnuteqartoqartarmat katititsinissamut.

Naalakkersuisut upperisarsiortut ilagiit avataanniittut pillugit inatsimmut tunngatillugu ilisimatitsissutigissavaat taanna atortuulersinneqarmat januarip aallaqqaataani 2018. Tassalu pineqarput inatsit nutaajusoq, maannamut ukioq ataaseq sinnilaaginnarlugu atortooreersoq.

Naalakkersuisut isumaqarput aamma nunatsinni pissusissamisuussasoq upperisarsioqatigiinnut atatillugu ataatsimoortumik inatsisitigut aaqqissuussisoqassasoq. Taamaattoq Naalakkersuisut pisariaqartippaat siullermik inatsisilerinikkut pissutsit arlaqartut misissorneqaqqaarnissaat qulaajaavigineqarnissaallu pisariaqartoq. Tamatumanilu ilaatigut pineqarput upperisarsioqatigiinnut tunngasumik inatsisiliorneq aamma katittarnermut tunngasumik inatsisiliorneq.

Tulliullugulu Naalakkersuisut pissusissamisoortippaat isiginnaaqqaalaassagipput inatsisip pineqartup ulluinnarni atortinneqarnera. Kiisalu Naalakkersuisut aamma kissaatigaat aaqqissuussisoqassasoq periaatsimik soqutigisaqartutut susasaqartut akulerunneqarfigisassaannik, tamatumanilu aamma Kalaallit Nunaanni ilagiit kiisalu aamma upperisarsioqatigiit nunatsinni nassaassaasut allat. Tamatumunngalu atatillugu isummerfigisassaassaaq nunatsinni pissutsinut atuuttuusunut tunngatillugu pisariaqassanersoq inatsimmi aalajangersakkat ilaasa allatut aaqqissuunneqartariaqarnerat.

Naalakkersuisullu tamanna tunngavigalugu danskit Kirkeministeriaqarfiannut saaffiginnissuteqarsimapput, oqaloqatigiissutigiumallugu qulaajarumallugillu inatsisinut tunngasut, inatsisip maannamut atortinneqarnerani misilittagaalersut eqqarsaatigalugit. Naalakkersuisut naatsorsuutigaat apeqqutit pineqartut pillugit danskit Kirkeministeriaqarfiannik oqaloqateqareernej tunuliaqutaralugu piffissami aggersumi ungasissorsuunngitsumi suliniummik aallartitsisoqarsinnaajumaartoq, ataatsimut nunatsinni upperisarsiornermut tunngatillugu inatsisitigut aaqqissuussinissat pillugit.

Naalakkersuisut inassutigaaq immikkoortoq 65 itigartinneqassasoq, Naalakkersuisut isumaqanngimmata provsteqarfinni ataatsimiititaliat atorunnaarsinneqarnerisa kingunerisaannik Kalaallit Nunaanni ilagiit aaqqissuussaananeranni allannguuteqartoqarsimanngitsoq pissutissaqartitsisumik misissuititsinissamut provsteqarfinni ataatsimiititaliat pilerseqqinneqarsinnaananerannik pisariaqartitsisoqarsinnaanera pillugu.

Naalakkersuisut aamma inassutigissavaat immikkoortoq 171 aamma itigartinneqassasoq pisariaqartussaamat pissutsit assigiinngitsut ersarinnerusumik qulaajaavigineqarnissaat, siunissami upperisarsiornermik ingerlatsisunut atatillugu qanoq aaqqissuussisoqarnissaa

isummerfigisinnaangortinnagu, aammalu maanna Naalagaaffeqatigiinnermi oqartussaasunut saaffiginnittoqareermat.